

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบของมาตรการว่าด้วยการควบคุมยาสูบที่มีต่อเกษตรกร
ชาวไร่ยาสูบในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางเกศรา กันทาปิ่น

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. มยุรี อนุมานราชชน	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. ปรีชา เจ็งเจริญ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสภาพภูมิอากาศภูมิภาคที่มีผลต่อการนำมาตรการควบคุมยาสูบไปปฏิบัติ 2) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของมาตรการว่าด้วยการควบคุมยาสูบที่มีต่อเกษตรกรชาวไร่ยาสูบในจังหวัดเชียงใหม่ และ 3) เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคในการนำมาตรการควบคุมยาสูบไปปฏิบัติ

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ คือ เกษตรกรชาวไร่ยาสูบ จำนวน 267 คน และหัวหน้าสถานีไอบยา จำนวน 2 คน โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS/PC) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาพภูมิอากาศภูมิภาคมีผลต่อการนำมาตรการควบคุมยาสูบไปปฏิบัติ กล่าวคือ ด้านเศรษฐกิจที่ถดถอยมีผลให้ปริมาณการสั่งซื้อไอบยาสูบลดลง อีกทั้งการแข่งขันกับบุหรี่ต่างประเทศ ทำให้ยอดจำหน่ายบุหรี่ของโรงงานยาสูบลดลงอย่างต่อเนื่อง มีผลให้ความต้องการใช้ไอบยาในประเทศลดลง ด้านสังคมพบว่า การรณรงค์ และการเผยแพร่ของสื่อต่าง ๆ ที่รณรงค์ให้ประชาชนเลิกสูบบุหรี่ ซึ่งให้เห็นโทษภัยของการสูบบุหรี่ ส่งผลให้มีผู้บริโภคบุหรี่มีจำนวนลดลง สถานการณ์เช่นนี้กระทบต่อโควตาการปลูกไอบยาที่มีปริมาณลดลง ด้านการเมืองพบว่า โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง นอกจากจะเป็นผู้ผูกขาดการกำหนดโควตาสั่งซื้อ และโควตาส่งออกไอบยาสูบเพียงผู้เดียว รวมทั้งการทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการเพาะปลูกยาสูบ และควบคุมการผลิตให้สอดคล้องกับภาวะการผลิต ด้านภูมิประเทศและภูมิอากาศพบว่า ยาสูบเป็นพืชที่ต้องการน้ำฝนและความชุ่มชื้นในอากาศ ดังนั้น ภาคเหนือซึ่งมีลักษณะ

ภูมิอากาศที่เย็น ชุ่มชื้น และมีภูมิประเทศที่มีภูมิเขาสลับซับซ้อน เอื้อต่อการเพาะปลูกใบยาได้เป็นอย่างดี

2) เกษตรกรชาวไร่ยาสูบในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากมาตรการว่าด้วยการควบคุมยาสูบอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมาตรการว่าด้วยการควบคุมยาสูบ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพยาสูบของไทยให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ โดยในกระบวนการผลิตใบยาสูบต้องมีการควบคุมตั้งแต่การเพาะกล้า การปลูก การดูแลรักษาในแปลงปลูก และการเก็บใบยาสดผ่านกระบวนการทำให้ใบยาแห้ง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นเกษตรกรจะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ใบยาสูบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ขณะที่เกษตรกรชาวไร่ยาสูบจำนวนหนึ่งขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการควบคุมดังกล่าว ดังปรากฏว่า ผลผลิตใบยาสูบมีสารพิษตกค้าง และมีคุณภาพต่ำกว่าความต้องการของโรงงานยาสูบ มีผลให้โรงงานยาสูบไม่รับซื้อใบยาตามโควตาที่กำหนดไว้

3) ปัญหาและอุปสรรคในการนำมาตรการควบคุมยาสูบไปปฏิบัติ ได้แก่ เกษตรกรชาวไร่ยาสูบขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามขั้นตอนการควบคุมยาสูบ ความไม่แน่นอนด้านปริมาณและราคาที่รับซื้อ การเคลื่อนไหวของอัตราเงินแลกเปลี่ยนทำให้วางแผนการผลิตได้ยาก และต้องมีต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนไม่สามารถทำการเพาะปลูกใบยาต่อไปได้

Independent Study Title	Impacts of Tobacco Regulation on Tobacco Farmers in Chiang Mai Province	
Author	Mrs.Ketsara Kantapan	
Degree	Master of Public Administration	
Independent Study Advisory Committee	Associate Professor Dr. Mayuree Anumanrajadhon	Chairperson
	Lecturer Dr. Preecha Jengjalem	Member
	Associate Professor Pairat Trakamsirinont	Member

ABSTRACT

This study had three main objectives which were 1) to analyze political, economic, social, and geographical and climatic factors affecting the implementation of tobacco regulation; 2) to examine impacts of tobacco regulation on tobacco farmers in Chiang Mai Province; and 3) to identify problems and obstacles in implementing Tobacco regulation.

The sample of this study was 267 tobacco farmers and 2 tobacco station leaders. Data were collected through questionnaire and interview schedule and processed by the Statistical Package for Social Sciences/Personal Computer (SPSS/PC), including Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation.

According to the study, it could be summarized as follows:

1) The political, economic, social, and geographical and climatic factors affected the implementation of tobacco regulation. To illustrate, regressive economy resulted in the decreasing order of tobacco leaves. In addition, the competition trade with foreign cigarettes led to the continuous decline of cigarette sale volume of Thailand Tobacco Monopoly, resulting in the lower demand of domestic tobacco leaves. Regarding the social factor the study revealed that the anti smoking campaign and advertisement that points out the danger of smoking caused number of smokers to decline. These factors affect the lessening quota of tobacco planting. In the matter of the political factor, Thailand Tobacco Monopoly, Ministry of Finance, single-handedly determine quota of buying and exporting tobacco, It also promote and supports tobacco planting and controls

tobacco production to be in accordance with market situation. In respect of the geographical and climatic factor, it appeared that tobacco plants needed rainfall and moist air. As a result, the Northern part of Thailand which was cold, humid as well as mountainous, was for suitable tobacco planting.

2) The majority of tobacco farmers in Chiang Mai Province were affected from the tobacco control regulation at a high level. The main purpose of tobacco control regulation was to develop the quality of carefully monitor tobacco in order to reach an international standard. The tobacco production process is in need from nursery planting, planting, nurturing tobacco plants, and harvesting the fresh to the dehydrating process. Accordingly, tobacco farmers had to follow that process strictly in order to produce good quality tobacco leaves required by standard. However, some tobacco farmers lack knowledge and understanding of controlling measures. It was apparent that tobacco leaves have poisonous substances, thus failed required standard. Consequently, Thailand Tobacco Monopoly did not buy those tobacco leaves even though the farmers received selling quota from them.

3) There were several problems and obstacles found in implementing the tobacco control regulation. To clarify, tobacco farmers lack knowledge and understanding in following the tobacco control regulation process. Besides, there was an uncertainty of quantity of tobacco leaves and price of Thailand Tobacco Monopoly. The fluctuation of the foreign exchange rates brought about the difficulties in production planning and an increasing production costs compelled farmers inability to plant tobacco.